

KOMMUNEDELPLAN FOR FOLKEHELSE, IDRETT OG FRILUFTSLIV 2020-2023

RØDØY KOMMUNE

Foto: Anita Lykkja

TRIVSEL OG GOD HELSE FOR ALLE I RØDØY KOMMUNE

FORORD

Kommunedelplan for folkehelse, idrett og friluftsliv 2020-2023 er basert på kommunalt ansvar og ressursgrunnlag med bakgrunn i Rødøy kommunes planstrategi og utkast til kommuneplan. Planen er utarbeidet i samarbeid med kommunens innbyggere.

Rødøy har «God helse og omsorg – gjennom hele livet» som en av hovedambisjonene i utkastet til kommuneplanens samfunnsdel. Vi skal legge til rette for helsefremmende og forebyggende aktiviteter for alle aldersgrupper, og vi skal sørge for at alle kan oppleve at de er en ressurs for samfunnet. Folkehelsearbeid skal være et premiss for all planlegging i kommunen. Dette er forankret i stortingsmelding 15 (2017-2018) «Leve hele livet – en kvalitetsreform for eldre» og stortingsmelding 19 (2018-2019) «Folkehelsemeldinga – gode liv i eit trygt samfunn», og er en videreføring av Nordland fylkeskommune sitt mål om et «Freskt Nordland» - Nordland skal være et foregangsfylke i folkehelsearbeid.

Kommunedelplanen er et politisk dokument og skal være et styringsredskap for å nå Rødøy kommunes mål på de feltene som planen omhandler; folkehelse, idrett og friluftsliv. Effektiv, bevisst og målrettet kommunal ressursbruk innfor tjenesteområdene er viktig for at en skal kunne nå disse målene. Kommunedelplanen skal sikre at folkehelse, idrett og friluftsliv kommer høyt på Rødøy kommunes politiske dagsorden og skal fungere som et utdypende supplement til kommuneplanens samfunnsdel. Den prioriterte handlingsplanen for de neste fire årene er med i kommunens økonomiplan.

For at vi i Rødøy skal kunne nå målet vårt om trivsel og god helse for alle, må vi ha godt gjennomarbeidet og bevisste planer, og vi må sørge for at det som planlegges blir gjennomført. Dette greier vi, hvis vi jobber sammen.

INNHALDSFORTEGNELSE

Forord	2
Bakgrunn for planen	4
Formål med planen.....	4
Krav og forankring.....	4
Kilder til livskvalitet.....	4
Kommunens politikk for folkehelse, idrett og friluftsliv.....	5
Mål for planen.....	5
Folkehelse.....	6
Idrett og friluftsliv	6
Medvirkning	6
Utviklingstrekk i kommunen	8
Utvikling i kommunen i planperioden 2014-2018.....	8
Beskrivelse av nåsituasjonen for kommunen	8
Vurdering av aktivitet og framtidige behov.....	9
Idrettsaktivitet.....	9
Friluftsliv.....	9
Folkehelse.....	10
Kunnskapsgrunnlaget.....	10
Folkehelseprofilen for Rødøy kommune - januar 2019	10
Helsetilstanden i Rødøy	12
Hovedutfordringer for folkehelse	12
Konsekvenser og årsaksforhold.	12
Handlingsprogram	13
Tiltaksliste folkehelse 2020-2023	13
Handlingsplan for idretts- og friluftsanlegg 2020-2023	16
Liste over foreslåtte tiltak.....	16
Prioritert handlingsplan for idrett og friluftsanlegg.....	17
Kart og oversikter.....	18
Kart over anlegg og område for idrett og friluftsliv.....	18
Idrettsanleggsregisteret – Rødøy kommune 2019.....	19
Oppfølging av planen	21

BAKGRUNN FOR PLANEN

FORMÅL MED PLANEN.

Formålet med planen er å legge rammene for arbeidet med trivsel og god helse for alle i Rødøy.

Dette skal være en plan for politikere, for administrasjonen i kommunen, for kommunens råd, for lag og foreninger, og for alle innbyggerne ellers. Vi ønsker å være offensiv i forhold til folkehelsearbeid, idrett og friluftsliv og fysisk aktivitet. Ved systematiske og målretta strategier kan en lykkes med dette.

KRAV OG FORANKRING.

De formelle kravene til kommunens planlegging er nedfelt i Plan- og bygningsloven, Lov om folkehelse, og i Lov om pengespill.

Folkehelse er vedtatt som bakgrunn for alt arbeid med kommuneplanen og er et gjennomgående tema i kommunens virksomhet.

KILDER TIL LIVSKVALITET

Regional folkehelseplan Nordland 2018-2025 skal legges til grunn for kommunal planlegging. Planen tar for seg mange av de samme temaene som er med i en kommunal plan, og tar for seg utfordringer, viktige faktorer for folkehelsa i Nordland, viktige gjennomgående perspektiver, og syv resultatområder for folkehelsearbeidet. Rødøy forlenget samarbeidsavtale med NFK i 2018 hvor man forplikter seg til samarbeid for det brede folkehelsearbeidet.

I regional folkehelseplan pekes det psykiske plager – særlig blant unge, høyt frafall i videregående skole, og store sosiale helseforskjeller som de tre utfordringene som vil ha størst konsekvens for folkehelseutviklinga i Nordland. Nordland, og Rødøy, har et generelt noe lavere utdanningsnivå, og høyere frafall i videregående skole, enn landet i snitt.inntektsnivå og utdanningsnivå har en tydelig sammenheng med helsen. Dette gjelder for nesten alle sykdommer, skader og plager, og i alle aldersgrupper.

GJENNOMGÅENDE PERSPEKTIVER

Regional folkehelseplan beskriver sju gjennomgående perspektiver i folkehelsearbeidet. Disse er viktige å ha med seg i tverrsektorielt arbeid og må ivaretas når strategier og tiltak skal utformes. De sju perspektivene er

- Utjevning av sosiale forskjeller
- Helse i alt vi gjør
- Bærekraftig utvikling

- «Føre-var»-prinsippet
- Medvirkning
- Lokal mobilisering
- Fokus på strukturelle tiltak

RESULTATOMRÅDER FOR FOLKEHELSEARBEIDET I NORDLAND

1. Forankring av folkehelsearbeidet
Mål: Folkehelsearbeidet i Nordland skal drives langsiktig, målrettet og helhetlig gjennom god politisk, administrativ, planmessig og økonomisk forankring
2. Samarbeid
Mål: Folkehelsearbeidet i Nordland skal forankres og utvikles gjennom bredt og forpliktende samarbeid mellom offentlige, frivillige og private aktører.
3. Bo- og nærmiljø
Mål: Alle innbyggere i Nordland skal ha trygge, attraktive og helsefremmende bo- og nærmiljø.
4. Et inkluderende og likeverdig samfunn
Mål: Nordland skal være et inkluderende og likeverdig fylke hvor alle innbyggere kan medvirke og delta på like vilkår.
5. Barn og ungdom
Mål: Barn og ungdom er rustet til å mestre livets utfordringer.
6. Voksenlivet
Mål: Alle voksne i Nordland skal føle at de bidrar i samfunnet, utnytter sitt potensial, videreutvikler sine ressurser og opplever mestring
7. Alderdom
Mål: Alle eldre skal ha mulighet til å ta i bruk sine ressurser, delta i samfunnet, føle trygghet og ha god trivsel.

KOMMUNENS POLITIKK FOR FOLKEHELSE, IDRETT OG FRILUFTSLIV

MÅL FOR PLANEN

Trivsel og god helse for alle i Rødøy kommune, er vårt overordnede mål for temaene denne planen dekker. Det er dette vi skal arbeide med de neste fire årene innen områdene folkehelse, idrett og friluftsliv.

Med bakgrunn i de satsinger og mål som statlige organ og Nordland fylkeskommune har for folkehelse og for idrett og friluftsliv, har vi kommet fram til dette målet. Samtidig har vi lagd målet vårt med bakgrunn i de lokale utfordringene vi har her i kommunen. I de siste utgavene av planen har målet vært «trivsel og god helse for alle i Rødøy kommune, med spesielt fokus på barn og unge». Gjennom medvirkningsprosessen har det kommet innspill på at de voksne og de gamle har utfordringer, og vi endrer derfor fokus noe. Også ungdomsrådet peker på at møteplasser og tilbud som går på tvers av generasjoner bør være fokus.

FOLKEHELSE

Folkehelsemeldingen legger vekt på at et bærekraftig velferdssamfunn og oppnåelse av FNs bærekraftsmål skal nås blant annet gjennom et godt og tverrsektorielt folkehelsearbeid. For å få til dette trenger vi et sterkere samarbeid om å nå målene for folkehelsepolitikken, ved blant annet medvirkning fra alle grupper i samfunnet vårt. Vi må alle være med å utvikle et samfunn som fremmer helse. Frivillig sektor, næringslivet, og offentlige myndigheter må samarbeide om innsatsen.

De nasjonale målene for folkehelsearbeid er at Norge skal være blant de tre landene i verden med høyest levealder. Folk i Norge skal oppleve flere leveår med god helse og trivsel og reduserte sosiale helseforskjeller. Og vi skal skape et samfunn som fremmer helse i hele befolkningen. Disse målene er lette å finne igjen både i Nordland fylke sine mål og strategier for folkehelse og i Rødøy kommune sitt mål for denne planen.

Det fem prinsippene for folkehelsearbeid som blir trukket fram i Folkehelsemeldinga er utjevning, helse i alt vi gjør, bærekraftig utvikling, føre-var-prinsippet og medvirkning. Det er de samme prinsippene en jobber etter både i fylket og i Rødøy.

IDRETT OG FRILUFTSLIV

Staten har som mål å legge til rette for at alle som ønsker det skal kunne utøve idrett og fysisk aktivitet. Alle skal ha mulighet til å drive friluftsliv som helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig aktivitet i nærmiljøet og i naturen for øvrig.

Nordland Fylkeskommune har som mål å være et foregangsfylke i folkehelsearbeidet, med mottoet «Freskt Nordland» som visjon. Hovedmålene er flere leveår med god og liveverdige helse for alle grupper av befolkningen. En ønsker en felles mobilisering i folkehelsearbeidet lokalt og regionalt, og en vil sikre en bærekraftig utvikling i samfunnet.

MEDVIRKNING

Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging for å kunne delta, herunder barn og unge står det i Plan- og bygningsloven § 5.1. Vi starta denne prosessen tidlig i planarbeidet og mottok første innspill i desember 2018. Gjennom vinter og vår 2019 har kommunen hatt en omfattende medvirkningsprosess i forbindelse med utarbeidelsen av kommuneplanens samfunnsdel. Den prosessen har vært ledet av administrasjonen og formannskapet felles og har involvert lokalutvalg, lag og foreninger, ungdomsskoleelever, felles råd for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne for å nevne noen. Gjennom prosessen har det kommet inn mange innspill om hvordan befolkninga ønsker at kommunen skal utvikle seg framover. Mye av dette er høyst relevant for folkehelsearbeidet vårt.

I august 2019 var alle lokalutvalg invitert til medvirkningsmøte om denne planen. Lokalutvalgene er politisk valgte grupper som representerer kretsene i Rødøy kommune. Til møtene var også alle lokale organisasjoner invitert via lokalutvalgene. Det

ble også holdt et møte som i utgangspunktet skulle være for ungdomsrådet og for felles råd for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne. Lokalutvalgene og lag/foreninger ble også invitert til dette ettersom mange ikke hadde mulighet til å møte på oppsatt dato. Det var ikke høyt oppmøte på noen av møtene, men det kom allikevel gode innspill.

Lokalutvalgene og lag og foreninger har blitt oppfordret til å skrive til kommunen om folkehelsesituasjonen der de bor og hva behov er framover. Skjema med spørsmål ble lagt på kommunens nettside i august og frist for levering ble satt til 2. september. Totalt har det kommet inn ni skriftlige innspill.

På møtene ble det først orientert om planarbeidet, hva en kommunedelplan for folkehelse, idrett og friluftsliv skal inneholde, formål og formelle krav for planen. Målet for selve planen ble endret fra tidligere utsendt planutkast. På begge møter kom det fram at det ønskes fokus på folkehelsesituasjonen også for eldre aldersgrupper.

Generelt opplever de fleste kretser mye positiv aktivitet i nærområdene sine. Enkelte opplever at de har lav dugnadsånd eller ikke god nok kompetanse til å drive lag og foreninger. Man er i stor grad avhengig av enkeltpersoner som jobber veldig godt for å drive klubber og foreninger. De største kretsene er også de med mest aktivitet og størst variasjon i tilbud.

Friluftslivsaktiviteter, og møteplasser i forskjellige former er det som får mest positiv omtale som folkehelseiltak i kretsene. Kaffekroken på nærbutikken er viktig for livet i mange kretser. Mange steder er det også mye bruk av idrettsanlegg, kulturskole, kulturaktiviteter osv. Svømmebassengene i kommunen er også veldig populære tilbud, og økt åpningstid på disse er et sterkt ønske blant mange. De fleste steder er det en form for tilbud for de som ønsker å drive med idrett, men det mangler ofte alternativer for andre aktiviteter.

I flere kretser føler folk at de ikke blir hørt og at det er stor avstand fra innbyggerne til beslutningstakerne. Enkelte mener også at de er på utsiden av Rødøysamfunnet. Utenforskap kan være et alvorlig problem og dersom man føler at nærområdet er glemt av nabobygdene vil det gå utover trivselen. Dette henger også sammen med at noen har lav tillit til kommunen og opplever framtida for nærområdet som uforutsigbar. Dette kan føre til en negativ spiral som påvirker både den enkelte krets og kommunen som helhet.

Den innsamla informasjonen ble systematisert og gjennomgått, og har aktivt blitt brukt i utformingen av handlingsplanene i denne kommunedelplanen. Det er ikke vist til enkeltutsagn, ønsker eller behov, av hensyn til enkelte kretser og enkeltmennesker. Likevel er det flere ting som går igjen og som direkte kommer fram i handlingsplanen.

UTVIKLINGSTREKK I KOMMUNEN

Kommunen skal beskrive utviklingstrekk i Rødøy kommune som en del av samfunnsdelen av kommuneplanen. Denne planen må anses som en del av kunnskapsgrunnlaget. En beskrivelse av utvikling i kommunen fra forrige planperiode er også et av kriteriene for søking på spillemidler.

I dette kapitlet beskriver vi utviklingstrekkene generelt for kommunen siste planperiode, og til slutt viser nåsituasjonen i forbindelse med aktivitet i lag og foreninger, med særlig vekt på idrett og friluftsliv.

UTVIKLING I KOMMUNEN I PLANPERIODEN 2014-2018

Norge vil i årene framover få en økning i antallet eldre, både i absolutte tall og som andel av totalbefolkningen. Denne tendensen ser en også i Rødøy. Samtidig som vi får en høyere andel eldre innbyggere er det forventet en svak generell befolkningsnedgang. Befolkningsnedgangen vil antakeligvis bli størst i de mindre kretsene. I perioden 2014 til 2019 gikk folketallet fra 1305 til 1238. Denne nedgangen er større enn hva den langsiktige trenden har vært og større enn hva vi bør forvente framover. Kretsvis endringer er naturligvis små, og det er svak befolkningsnedgang i de fleste kretser. Nordnesøy og Myken har hatt befolkningsøkning i perioden.

Samtidig vet en at sosiale helseforskjeller øker i befolkningen. Det er større sosiale helseforskjeller mellom folk nå enn det var for noen år siden. Dette er et gjennomgripende samfunnsproblem. Det er vanskelig å si om det er slik i Rødøy, men en kan anta at det forskjellen til andre distriktskommuner ikke er så stor.

Eldre ønsker og har muligheten til å være aktive i større grad enn før. Eldre mennesker har bedre helse, bor hjemme lengre og har større krav til fritidsaktiviteter

Det var 6 skoler i kommunen i perioden 2014-2018.

Det er vedtatt i kommunestyret at alle barnehagene og skolene i Rødøy skal være helsefremmende. Dette blir tett fulgt opp tverretattlig, og de fleste skolene kvalifiserer som helsefremmende per 2019.

BESKRIVELSE AV NÅSITUASJONEN FOR KOMMUNEN

Målet for denne kommunedelplanen er ambisiøst. Hovedinntrykket når det gjelder folkehelse, fysisk aktivitet og kanskje særlig friluftsliv, er at folk er aktive, trives og har det bra i Rødøy kommune. Folk i kretsene har stor omsorg for hverandre, er aktive og engasjerte.

Nåsituasjonen i kommunen vår beskrives på grunnlag av den innsamlede informasjonen og erfaringene fra møtene med lokalbefolkningen og data folkehelseprofilen viser. Det står også mye om nåsituasjonen i kapitlet om medvirkning over.

Generelt mener folk at det er for få møteplasser for unge og eldre. Dette mente både rådene og lokalutvalgene. Både lokalutvalgene og rådene, og særlig ungsområdet, ønsker flere fellesarrangement som binder kommunen sammen. Ungdomsrådet ønsket flere felles skolearrangement. Dette har også vært et gjennomgående tema i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

Tilrettelegging for mennesker med nedsatt funksjonsevne var og viktig for alle, og spesielt tilrettelegging i offentlige bygg.

VURDERING AV AKTIVITET OG FRAMTIDIGE BEHOV

Gjennom forrige planperiode ble det i samarbeid med Polarsirkelen Friluftsråd søkt om spillemidler til nærmiljøanlegg som prioritert. Meningen var å få til nærmiljøanlegg i tilknytning til alle skolene i kommunen, både for å legge til rette for aktivitet og trivsel, men også vise handlingskraft og vilje til å følge opp vedtak om at barnehagene og skolene skal være helsefremmende.

Gjennom planprosessen har det vært et mål å få komplett oversikt over tilbudet av organiserte aktiviteter i kommunen. Dette har ikke lyktes, men jobbes videre med. En oversikt vil gi befolkningen mye bedre mulighet til å vite hva som foregår og til å delta i de aktivitetene de ønsker.

IDRETTSAKTIVITET

Det er behov for økt idrettslig aktivitet i Rødøy kommune. Nåsituasjonen er at tilbudet er ekstremt kretsdelt. Det er mulighet for felles idrettsaktivitet mellom enkelte kretser noen dager, men generelt er hver krets avhengig av at tilbudet drives og holdes lokalt. Rødøyhallen, Rødøy gymsal og flere mindre nærmiljøanlegg sto klare i forrige planperiode. Inntrykket er at disse er populære og brukes. Mange steder er idrettsanleggene underdimensjonert for dagens bruk, eller er klare for oppgradering. Andre steder opplever man at relativt nye idrettsanlegg ikke blir brukt fordi det ikke er igjen folk i målgruppa i kretsen.

Mange kretser har aktive idrettslag, og hva som arrangeres gjennom disse varierer sterkt. I tillegg er det mye egenorganisert idrett, som løkkefotball, fellesturer på sykkel, og mange som driver med individuelle idretter.

FRILUFTSLIV

I idrettsanleggsregisteret for 2019 finnes også oversikt over turløyper i Rødøy kommune (Polarsirkelløypene). Det har vært jobbet med ferdigstilling og verdifastsettelse av turløypene gjennom forrige planperiode. Organiserte friluftslivsaktiviteter er det noe av i enkelte kretser.

Rødøy har potensiale til å være en fantastisk friluftslivskommune. Det er mange som er veldig aktive friluftsentusiaster og bruker fjell, skog og hav aktivt. Potensialet for økt bruk er klart, og tilbakemeldingene går ofte på at det er vanskelig å få merket de fine

turstiene og at det er vanskelig å få oversikt over hvor man bør gå og hvilket nivå de forskjellige stiene er på.

FOLKEHELSE

Møteplasser var et tema som kom fram på alle møtene med lokalbefolkningen. Både i møter med de som er politisk valgt og andre. Særlig var det ungdom og eldre som ønsker seg møteplasser og organiserte aktiviteter tilpasset sine ønsker og behov. Likevel er mange fornøyde med de lokale aktivitetene i egne kretser. Ungdommene vi snakket med ønsket flere felles arrangement for alle ungdommer i kommunen, og også møteplasser hvor man møtes på tvers av alder.

Tilrettelegging av turstier for mennesker med nedsatt funksjonsevne har vært et viktig samtaletema på tidligere møter. Her var tursti rundt innlandsvann et tema, med fiskeplasser hvor en rullestol kunne få plass et av ønskene. Det er kommet flere konkrete forslag, som for eksempel Esvåvatnet på Gjerøy.

KUNNSKAPSGRUNNLAGET

Kommunene har gjennom folkehelseloven og folkehelseforskriften et lovpålagt ansvar for å ha oversikt over helsetilstand og positive og negative påvirkningsfaktorer for helse på lokalt nivå. Folkehelseinstituttet legger hvert år fram en folkehelseprofil for hver kommune i Norge. Dette statistiske materialet vil sammen med lokalt innsamlet kunnskap fra kommunehelsetjenesten gi en oversikt over den samla helsetilstanden til kommunens innbyggere.

Det er samlet informasjon fra møter i Rødøy kommune, og det er innhentet statistikker om anlegg og områder for idrett og friluftsliv i kommunen vår og i regionen, Nordland fylke, idrettsanleggsregisteret og idrettsregistreringa for Rødøy kommune.

Lokalutvalgene, lag- og foreninger og etatene har vært med på møter.

FOLKEHELSEPROFILEN FOR RØDØY KOMMUNE - JANUAR 2019

Befolkningstall pr. 1. januar 2019 var 11238 innbyggere. Siste befolkningsframskriving fra SSB (2018) viser en beregnet svak befolkningsnedgang gjennom planperioden og mot 2040.

Folkehelseprofilen er et statistisk bidrag til kommunens arbeid med å skaffe seg en oversikt over helsetilstanden i befolkningen og faktorer som kan påvirke denne (Jf. Lov om folkehelsearbeid, 2012).

I folkehelsebarometeret for Rødøy kommune sammenlignes noen nøkkeltall i kommunen og fylket med landstall. I figuren og tallkolonnene tas det hensyn til at kommune og fylke kan ha ulik alders- og kjønnssammensetning sammenlignet med landet.

- Det vil være høyere andel mennesker over 80 år i Rødøy kommune enn landsgjennomsnittet i 2020.
- Det er færre 10. klassinger som trives på skolen enn i landet som helhet.
- Andelen 5. klassinger som er på laveste mestringsnivå i lesing og regning er høyere enn snittet, dog ikke statistisk signifikant.
- Utbredelsen av overvekt målt ved sesjon er statistisk signifikant høyere enn i landet som helhet.
- Andelen skader er ikke entydig forskjellig fra landsnivået, vurdert etter sykehusinnleggelser.
- Utbredelsen av sykdommer ellers er ikke forskjellig fra landsnivået.
- Andelen folk med diagnostiserte psykiske lidelser er pr. i dag betydelig lavere enn ellers i landet vurdert utfra data fra fastlege og legevakt.

Tema	Indikator (klikkbare indikatornavn)	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (*)	Folkehelsebarometer for Rødøy
Befolkning	1 Andel barn, 0-17 år	23	20	21	prosent	
	2 Personer som bor alene, 45 år +	29,6	25,5	25,4	prosent	
	3 Andel over 80 år, framskrevet	6,8	6,1	4,9	prosent	
Oppvekst og leveår	4 Vgs eller høyere utdanning, 30-39 år	88	75	81	prosent	
	5 Lavinntekt (hushold.), 0-17 år (ny def.)	6,7	9,2	9,2	prosent	
	6 Inntektsulikhet, P90/P10	2,5	2,6	2,8	-	
	7 Bor trangt, 0-17 år	-	18	19	prosent	
	8 Barn av enslige forsørgere	13	17	15	prosent	
	9 Stønad til livsopphold, 20-29 år	-	10	8,5	prosent (a,k)	
	10 Trives på skolen, 10. klasse	70	82	86	prosent (k)	
	11 Blir mobbet, Ungd. 2018	-	9,5	7,6	prosent (a,k)	
	12 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. kl.	27	28	24	prosent (k)	
	13 Laveste mestringsnivå i regning, 5. kl.	34	29	23	prosent (k)	
Miljø, skader og ulykker	14 Frafall i videregående skole	20	25	21	prosent (k)	
	15 Tror på et lykkelig liv, Ungd. 2018	-	70	72	prosent (a,k)	
	16 Fornøyd m/ lokalmiljø, Ungd. 2018	-	65	70	prosent (a,k)	
	17 Fritidsorganisasjon, Ungd. 2018	-	62	66	prosent (a,k)	
	18 Fornøyd m/ treffsteder, Ungd. 2018	-	45	50	prosent (a,k)	
	19 Ensomhet, Ungd. 2018	-	22	20	prosent (a,k)	
	20 God drikkevannsforsyning (ny def.)	90	70	91	prosent	
	21 Forsyningsgrad, drikkevann	50	91	88	prosent	
	22 Skader, behandlet i sykehus	14,1	14,4	13,7	per 1000 (a,k)	
	23 Lite fysisk aktive, Ungd. 2018	-	15	14	prosent (a,k)	
	24 Skjermtid over 4 timer, Ungd. 2018	-	36	31	prosent (a,k)	
Helsestatus atferd	25 Røyking, kvinner	8	7,2	6	prosent (a)	
	26 Forventet levealder, menn	76,7	78,7	79,1	år	
Helsestatus	27 Forventet levealder, kvinner	83,5	83,3	83,3	år	
	28 Utd.forskjeller i forventet levealder	-	4,1	5	år	
	29 Fornøyd med helse, Ungd. 2018	-	67	71	prosent (a,k)	
	30 Psykiske sympt./lid., 15-29 år	108	167	159	per 1000 (a,k)	
	31 Muskel og skjelett	311	341	319	per 1000 (a,k)	
	32 Overvekt og fedme, 17 år	33	28	23	prosent (k)	
	33 Hjerter- og karsykdom	19,3	18,5	17,7	per 1000 (a,k)	
	34 Antibiotikabruk, resepter	271	322	340	per 1000 (a,k)	

- Grønn verdi betyr at vi med høy grad av sikkerhet kan si at kommunen ligger bedre an enn landet som helhet
- Rød verdi betyr at vi med høy grad av sikkerhet kan si at kommunen ligger dårligere an enn landet som helhet
- Gul verdi forteller at vi ikke med sikkerhet kan si om kommunen ligger dårligere eller bedre an enn landet
- Ikke testet for statistisk signifikans
- ◆ Verdien for fylket (ikke testet for statistisk signifikans)
- ▬ Verdien for landet som helhet
- ▬ Variasjonen mellom kommunene i fylket

HELSETILSTANDEN I RØDØY

Utfra innsamlingen av dataene så langt har vi noe kunnskap om helsetilstanden i Rødøy kommune. Men Rødøy mangler organisering av arbeidet med å få kunnskap fra de kommunale helse- og omsorgstjenestene i kommunen, inkludert kunnskap om faktorer og utviklingstrekk i miljø og lokalsamfunn som kan ha innvirkning på befolkningens helse (Jf. Folkehelseloven § 5). Dette er fordi vi mangler kommuneoverlege.

Sammenligningene i folkehelseprofilen er gjort i forhold til landsgjennomsnittet. Det er ikke nødvendigvis slik at resultatet er godt selv om det ligger på gjennomsnittet av landet for øvrig. Det må derfor gjøres en vurdering av tallene i forhold til målene vi setter oss i vår kommune.

HOVEDUTFORDRINGER FOR FOLKEHELSE

- Overgangen fra grunnskole til videregående skole er spesielt viktig å følge opp, blant annet fordi det ikke finnes videregående skoler i Rødøy, og ungene må flytte på hybel etter grunnskolen. Det er viktig å legge til rette for og hjelpe til med mestring av overgangen med å flytte hjemmefra slik at ungdommene kan fullføre skolegangen.
- Det er viktig å ha aktivitetstilbud som omfatter hele befolkningen. Dette gjelder både idrett og friluftslivsaktiviteter og andre kulturelle aktiviteter.
- Folkehelsearbeidet i Rødøy er innarbeidet i arbeid for barn og unge, og i forholdsvis liten grad mot den voksne befolkningen.

KONSEKVENSER OG ÅRSAKSFORHOLD.

Folkehelsearbeid er i ferd med å bli implementert i kommunens øvrige planer. Vilje til å arbeide med folkehelse er god hos mange, men det trengs informasjon, kunnskap og systematisering av folkehelsearbeidet i kommunen vår. Systematisering av arbeidet er startet, og oversiktsarbeidet er i gang.

Ute blant folk i kretsene er det mye aktivitet, både idrett, friluftsliv, trim og trening og ikke minst lek. Mye trivselsretta arbeid blir drevet av lokalutvalg, samfunnshusstyrer, lag og organisasjoner. Omsorgen for naboer og sambygdinger er god og befolkninga er viktige bidragsyttere for vellykket folkehelsearbeid i kommune.

HANDLINGSPROGRAM

TILTAKSLISTE FOLKEHELSE 2020-2023

Satsingsområder	Tiltak og mål	Periode
Forankring av folkehelsearbeidet	Folkehelse er tema på ledermøter og i arbeid med budsjett.	Kontinuerlig
	Folkehelse inn i alle planer og i saksbehandling	Kontinuerlig
	Egen handlingsplan for folkehelsearbeidet	Årlig
	Folkehelse synliggjøres i rutiner og i prosedyrer	Kontinuerlig
Medvirkning, deltakelse og inkludering	Evaluering av måloppnåelse	Årlig
	Involvere ulike medvirkningsorgan i prosesser og planarbeid	Kontinuerlig
	Innarbeide barns rettigheter i planarbeid og saksbehandling	Kontinuerlig
Samarbeidsavtale om folkehelse (NFK)	Lage oversikt over organiserte fritidsaktiviteter i kommunen	2019-2020
	Planlegge, gjennomføre og rapportere i henhold til avtalen. Delta på møter	Planperioden
Helsefremmende skoler	Alle skolene i kommunen skal bli helsefremmende	Planperioden
	Ungdomstrinnet ved skolene gjennomfører felles overnattingstur	Årlig
	Daglig fysisk aktivitet	Daglig
	Mat – Statens retningslinjer for kosthold (ulike undervisningsopplegg)	Kontinuerlig
	Naturopplevelser – Robuste barn	Kontinuerlig
	Fokus på psykisk helse	Kontinuerlig
	Fokus på tobakk, snus og rusforebygging – FRI	Kontinuerlig
	Den kulturelle skolesekken Camp Gjerøy arrangeres	Kontinuerlig Årlig
Helsefremmende barnehager	Alle barnehagene skal bli helsefremmende	Planperioden
	Daglig fysisk aktivitet	Daglig
	Mat – Statens retningslinjer for kosthold	Daglig

	Naturopplevelser – Robuste barn	Kontinuerlig
Helsefremmende omsorgstjeneste	Helsestasjon for eldre skal opprettes.	Planperioden
	Ernæring – Statens retningslinjer for kosthold	Kontinuerlig
	Hverdagsrehabilitering	Kontinuerlig
	Økt bruk av velferdsteknologi	Planperioden
	Demensteam og dagtilbud for demente Aktiviteter og gode opplevelser ved omsorgssentrene	Kontinuerlig Daglig
Helsefremmende arbeidsplasser	Inkluderende arbeidsliv	Kontinuerlig
	Røykfri arbeidsplass	Kontinuerlig
	Fysisk aktivitet i arbeidstiden/tur	Daglig
	Trivselstiltak	Periodisk
	Forflytningskurs	Årlig
Samarbeid med bedriftshelsetjeneste	Kontinuerlig	
Psykisk helse	Lett tilgang til psykisk helse-tjenestene, uten henvisning med fokus på aktivitet og mestring	Kontinuerlig
	Arrangement i forbindelse med <i>Fergestrikk, Verdensdagen for psykisk helse, Folkehelseuka, Kom deg ut dagen</i> mm.	Årlig
	Arrangere 10. klassetreff, «åpen dør» på skolene, «film i skolen»	Årlig og månedlig
	Ungdomsrådet deltar i planlegging av fritidstiltak for ungdom i kommunen	Kontinuerlig
	Arrangere UKM og andre ungdomsarrangement i samarbeid med ungdomsrådet	Årlig
	Tverrfaglig team – barn og unge	Kontinuerlig
	Delta i Ungdata-undersøkelsene	Periodisk
Aktivitet barn og unge	Utvide tilbudet for aktivitet i alle kretsene i Rødøy kommune	Kontinuerlig
	Utstyrssentral - idrett og friluftsliv i Tjongsfjorden og på Gjerøy	Videreføres
	Fri bruk av kommunale idrettsanlegg og gymsaler	Kontinuerlig
Aktivitet eldre	Utvide tilbudet for aktivitet i alle kretsene i Rødøy kommune	Kontinuerlig
	Aktivitetsdagen for eldre	Årlig
	«Turfølger» (følge på tur) opprettes «Lesehjelp» opprettes	Planperioden Planperioden

«Den kulturelle spaserstokken» Årlig
videreføres med Salten kultursamarbeid

Salten friluftsråd	Fortsette samarbeidet med Salten friluftsråd, delta på prosjekter, kurs og aktiviteter	Planperioden
	Tilrettelegger for bedre tilgjengelighet på turstier/løyper, og nærmiljøanlegg.	Planperioden
	Følger opp <i>50 forførende friluftsmål</i>	Kontinuerlig
	Merking av historiske ferdaveier	Planperioden
Tilrettelegging funksjonshemmede	Merking i offentlige bygg kompletteres	Planperioden
	Kartlegging av behovene i de kommunale bygg	Planperioden
	Tilrettelagte turløyper	Kontinuerlig
	«Turfølgere» (følge på tur) opprettes	Planperioden
Møteplasser	Kommunen stiller gratis rom til rådighet for barn, ungdom og eldre	Kontinuerlig
Rødøy folkebibliotek	Arrangement for alle aldersgrupper på biblioteket	Årlig
	Videreutvikle biblioteket som møteplass	Kontinuerlig
	Tilby lesehjelp til institusjoner og de som ellers ønsker det	Kontinuerlig

HANDLINGSPLAN FOR IDRETTS- OG FRILUFTSANLEGG 2020-2023

Dette er den prioriterte handlingsplanen som kommunen er pålagt å ha for å søke på spillemidler.

km: kommunale midler (avsatt i kommunens økonomiplan)

sm: spillemidler (spillemidler det søkes på)

pm: private midler (dugnad, gaver, sponning)

Dette er det Rødøy satser på de neste fire årene i folkehelsesammenheng, og som det blir avsatt penger til i økonomiplanen. Det er ikke avsatt penger til alle tiltakene enda. Den prioriterte handlingsdelen tas med videre i arbeidet med økonomiplan for perioden, og vurderes der. Den uprioriterte listen kan tas inn i handlingsplanen ved rullering. Den prioriterte handlingsplanen rulleres ved behov.

LISTE OVER FORESLÅTTE TILTAK

Prosjektene nedenfor er forslag og ønsker som har kommet fram på åpne møter om planen og gjennom skriftlige innspill. De fleste prosjektene kan ikke gjennomføres av kommunen alene, men må eventuelt være i samarbeid med befolkninga. Prosjekter fra listen kan tas inn i prioritert handlingsplan og økonomiplanen.

Prosjekttype	Sted
Økt åpningstid i svømmehallene	Bassengene
Merking av turløyper og historiske ferdaleier	Hele kommunen
Oppgradering av gymsalen i Jektvik	Jektvik skole
Turstier tilrettelagt for funksjonshemmede	Hele kommunen
Flere tilrettelagte fellesarrangementer for barn og ungdom	Ferga? Jektvik?
Kart og turbeskrivelser for etablerte stier i kommunen	
Grillhytte/gapahuk	Fastland nord
Skytebane	Fastland nord
Tilrettelagte sosiale arrangement for flere aldersgrupper	Omsorgshjemmene
Squash-hall, Utendørs treningspark, Cross-bane, Klatrepark	Værangfjorden
Tilrettelagte arrangementer på tvers av kretser	
Lysløype til Risvika	Rødøy

PRIORITERT HANDLINGSPLAN FOR IDRETT OG FRILUFTSANLEGG

Prioritet	Prosjekt	Prosjekteier	Sted	Byggestart	Kostnad	Finansiering i 1000 kr								
						2020			2021			2022		
						km	sm	pm	km	sm	pm	km	sm	pm
	Tjongsfjord													
1	kunstgressbane	Tjongsfjord IL	Kila	2020	5 550 000	2 220	3 330							
2	Oppgradering av gymsalgulv	Rødøy kommune	Jektvik grendehus	2021	300 000				160	140				
3	Aktivitetsanlegg Øresvik	Rødøy kommune	Øresvik skole	2021	100 000				50	50				
4	Lysanlegg Jektvik	Værangfjord IL	Jektvik	2021	138 000				60	78				
5	Lysanlegg Nesøy	Rødøy kommune	Nesøy	2022	138 000						60	78		
6	Aktivitetsanlegg Gjerøy	Rødøy kommune	Gjerøy skole	2023	100 000								50	50

Km = kommunale midler

Sm = spillemidler

Pm = private midler

KART OG OVERSIKTER

Planen skal ha kart som viser lokalisering av eksisterende og planlagte anlegg og områder for idrett og friluftsliv. Dette kan inngå i andre kart, for eksempel kommuneplanens arealdel.

Idrettsanleggregisteret for Rødøy kommune og Idrettsregistreringa for kommunen skal være en del av planen, og inngå som en del av kunnskapsgrunnet for planen. Disse oversiktene er lagt inn her, og vist til og kommentert i planen for øvrig.

KART OVER ANLEGG OG OMRÅDE FOR IDRETT OG FRILUFTSLIV

Dette kartet er hentet fra www.idrettsanlegg.no, og viser registrerte eksisterende og planlagte anlegg for idrett og friluftsliv. Kart med eksisterende og planlagte anlegg er enda ikke innarbeidet i kommuneplanens arealdel.

I forbindelse med kartlegging og verdisetting av friluftsområder, som Rødøy kommune gjør i samarbeid med Polarsirkelen friluftsråd, ble det i løpet av 2014/2015 laga et kart som viser friluftsområder (eksisterende og planlagte). Dette kan slås sammen med oversiktskart for idrettsanlegg, og slik gi et riktigere bilde av anleggssituasjonene i kommunen vår. Men dette er altså under utarbeidelse.

IDRETTSANLEGGREGISTERET – RØDØY KOMMUNE 2019

Idrettsanleggsregisteret for 2019 omfatter anlegg for idrett og friluftsliv som har fått tilsagn om spillemidler. [Idrettsanleggsregisteret](#).

Anleggsnavn	Anleggsnr.	Anleggstype	Status	Byggeår
Tjongsfjord kunstgressbane	74191	Fotballbane kunstgress	Planlagt	2021
Tjongsfjord skole trimpark	74164	Trimpark	Planlagt	2021
Rødøy skole aktivitetsanlegg	73196	Liten balløkke/-bane	Planlagt	2020
Lysanlegg	74373	Ballbinge	Planlagt	2019
Nesøy skole aktivitetsanlegg	60532	Flerbruksområde (ute)	Planlagt	2017
Gjerøy skole aktivitetsanlegg	54284	Liten balløkke/-bane	Eksisterende	2016
Jektvik skole aktivitetsanlegg	20588	Flerbruksområde (ute)	Eksisterende	2015
Gamp Gjerøy Gapahuk	70762	Friluftsområde	Planlagt	2014
Tjongsfjord skole Freesbeeanlegg	66419	Diskgolfanlegg	Eksisterende	2014
Tjongsfjord skole skate og streetbasket	59711	Flerbruksområde (ute)	Eksisterende	2014
Høyvågveien - Turløype	71890	Tur-/skiløype	Eksisterende	2011
Rødøy skole ballbaner med mer	66647	Liten balløkke/-bane	Eksisterende	2011
Rødøyhallen	53337	Fleridrettshall	Eksisterende	2011
Hestmannen turløype	9817	Tur-/skiløype	Eksisterende	2011
Jektvik skole balløkke	66644	Liten balløkke/-bane	Eksisterende	2010
Tjongsfjord ballbinge	68676	Ballbinge	Eksisterende	2005
Øresvik samfunnshus	61347	Flerbrukslokale for kultur	Eksisterende	2005
Tjongsfjord stadion idrettshus	56734	Klubbhus	Eksisterende	2004
Nesøy fritidsanlegg tursti	61272	Tursti	Eksisterende	2002
Gjerøy skole aktivitetssal	10934	Fleraktivitetssal	Eksisterende	2000
Gjerøy skole samfunnshusdel	10933	Flerbrukslokale for kultur	Eksisterende	2000
Gjerøy idrettshus	9913	Klubbhus	Eksisterende	2000
Gjerøy skole og idrettsanlegg	9822	Klubbhus	Eksisterende	2000
Fjøsmyra balløkke	1216	Liten balløkke/-bane	Eksisterende	2000
Øresvik samfunnshus idrettsdel	447	Fleraktivitetssal	Eksisterende	1997
Tjongsfjord skole skilek	62218	Skileikanlegg	Eksisterende	1996
Rødøy skolekart	44874	Orienteringskart	Planlagt	1996
Nygård skole balløkke	18205	Liten balløkke/-bane	Eksisterende	1995
Kila orienteringskart	11184	Orienteringskart	Eksisterende	1993
Hestmann	19776	Orienteringskart	Eksisterende	1992
Rangsund	37074	Skytebane (inne)	Eksisterende	1990
Rangsund	37073	Klubbhus	Eksisterende	1990
Jektvik svømmehall	20350	Opplæringsbasseng (inne)	Eksisterende	1987
Jektvik aktivitetssal	20349	Fleraktivitetssal	Eksisterende	1987

Rødøy svømmehall	28219	Opplæringsbasseng (inne)	Eksisterende	1985
Tjongsfjord delanlegg friidrett	45241	Friidrett treningsanlegg (ute)	Eksisterende	1983
Storselsøy	3942	Fleraktivitetssal	Eksisterende	1983
Tjongsfjord grus	45244	Fotballbane grus	Eksisterende	1980
Rødkleivsletta	11060	Liten balløkke/-bane	Eksisterende	1977
Tjongsfjord gressbane	45240	Fotballbane gress	Eksisterende	1972
Tjongsfjord grendehus idrett	45242	Fleraktivitetssal	Eksisterende	1968
Tjongsfjord badeanlegg	45243	Opplæringsbasseng (inne)	Eksisterende	1965
Rødøy grusbane	28218	Fotballbane grus	Eksisterende	1958
Sørfjorden	24613	Fotballbane grus	Eksisterende	1957
Øresvik skole aktivitetsanlegg	70970	Friluftsområde	Planlagt	
Kvinvatnet gapahuk	66420	Dagsturhytte	Planlagt	
Tjong skytebane	61194	Riflebane (ute)	Ble ikke realisert	

OPPFØLGING AV PLANEN

Kommunen har ansvar for å gjennomføre planen og iverksette tiltakene i handlingsplanen. Kommunens arbeid gjøres i henhold til Plan- og bygningsloven, Folkehelseloven, og retningslinjer for tildeling av spillemidler til anlegg og områder for idrett og friluftsliv.

Rødøy kommune skal innhente og organisere kunnskap om helsetilstand og faktorer som påvirker helsen. Kommunen peker ut hovedutfordringer som skal prioriteres. Den viser prioriteringer og hvordan en møter utfordringene. Alle etatene skal utfra sitt virksomhetsområde bidra til et felles samarbeid som fører til at tiltakene i planen blir iverksatt.

Det blir tatt forbehold om at gjennomføring er avhengig av det økonomiske handlingsprogrammet, både til stat, fylke og kommune. På enkelte områder kan det bli behov for å omdisponere ressursene, og dette må en ta hensyn til, både i forhold til langtidsplanen og til den prioriterte handlingsplanen for planperioden.